

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v **dedičskej veci po poručiteľke H. C.**, rodenej H., narodenej X., naposledy bývajúcej v B., ktorá zomrela X., vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 1 D 40/2005, o dovolaní Mgr. I. C., bývajúceho v B., zastúpeného JUDr. M. Š., CSc., advokátom so sídlom v B., proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. apríla 2008 sp.zn. 16 CoD 10/07, takto

r o z h o d o l :

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 30. apríla 2008 sp.zn. 16 CoD 10/07 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I uznesením z 29. marca 2007 č.k. 1 D 40/2005-66, D not 8/2005, **I.** určil všeobecnú cenu majetku poručiteľky sumou 577 000,-- Sk, výšku dlhov sumou 20 035,-- Sk a čistú hodnotu dedičstva sumou 556 965,-- Sk, **II.** potvrdil nadobudnutie dedičstva k nehnuteľnostiam v katastrálnom území V. zapísaným na liste vlastníctva č. X. ako pozemky parc. č. X. – zastavané plochy a nádvoria vo výmere X. m², parc.č. X. – zastavané plochy a nádvoria vo výmere 17 m² a parc.č. X. – záhrady vo výmere 508 m² dedičom Mgr. I. C. a B. C. v 1/2-ine k podielu poručiteľky, t.j. v 1/4-ine v pomere k celku, **III.** priznal notárovi – súdnemu komisárovi odmenu vo výške 8 211,-- Sk (272,55 €), ktorú sú dedičia povinní zaplatiť v polovičných podieloch na účet notára, **IV.** uložil dedičom povinnosť zaplatiť na účet súdu spoločne a nerozdielne súdny poplatok 1 114,-- Sk (36,97 €). V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že predmetom dedičstva je len nehnuteľný majetok – pozemky v katastrálnom území V., zapísané na liste vlastníctva č. X.. Účastníci dedičského konania boli „v zásielkach“ poučení o predmete dedičstva, jeho hodnote, o postupe súdu v prípade neospravedlnenej neúčasti na pojednávaní, t.j. o potvrdení dedičstva

podľa zákonných podielov. Keďže sa dedičia pojednávajú nezúčastňovali, pristúpil súd k potvrdeniu nadobudnutia dedičstva podľa zákonných dedičských podielov.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa podal dedič Mgr. I. C. odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že pred vydaním napadnutého rozhodnutia nebol riadne zistený skutkový stav, najmä hodnota majetku poručiťky. Okrem iného dôvodil, že s nehnuteľnosťou zapísanou na liste vlastníctva č. X. kat. územia V. „sa nedá disponovať, nie to ohodnotiť ju cenou obvyklou alebo cenou trhovou“, pretože je v lokalite, kde sú umiestnené inžinierske zariadenia, ktoré ju „absolútne znehodnocujú“. Cenu nehnuteľnosti maximálne znižuje aj vecné bremeno na nej viaznuce. V ďalších častiach svojho dovolania namietal znalecký posudok Ing. M. E. a poukázal na to, že dedič B. C. „sa v žiadnej miere nepodieľal na tom, aby uvedená nehnuteľnosť mohla byť vzhľadom na zdravotný stav poručiťky ňou osobne užívaná, nakoľko k vybudovaniu, a ani údržbe predmetnej stavby neprispel ani finančne a ani prácou“ a naostatok poukázal na „listinu splnomocnenie“ z 13. októbra 1999, na ktorú súd vôbec neprihliadol pri zisťovaní skutkového stavu.

Krajský súd v Bratislave uznesením z 30. apríla 2008 sp.zn. 16 CoD 10/07 potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa. V odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na správne dôvody rozhodnutia súdu prvého stupňa, s ktorými sa stotožnil.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal dedič Mgr. I. C. dovolanie. Navrhol napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, pretože mu postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. Uviedol, že sudy neprihliadli na skutočnosti, ktoré mali zásadný význam pre správne právne posúdenie veci. Nezistili správne majetok poručiťky a jeho hodnotu. Na základe ich rozhodnutí o dedičstve nadobudol „majetok nulovej hodnoty“, pritom odmenu pre notára sudy určili „z majetku tejto hodnoty“. Odvolaciemu súdu osobitne vytýkal, že sa nevyporiadal s dôvodmi jeho odvolania proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa.

Dedič B. C. sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), dospel k záveru, že sú splnené procesné podmienky konania o dovolaní. Prejednal vec bez nariadenia dovolacieho pojednávania, keďže dovolanie smeruje proti uzneseniu (§ 243a ods. 3 O.s.p.)

a dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu treba zrušiť, pretože má vadu podľa § 237 písm. f/ O.s.p. Danosť tejto vady zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu bez ohľadu na jeho procesnú formu a spôsob rozhodnutia súdu. Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia treba pritom rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Právo na spravodlivý súdny proces je základným právom účastníka súdneho konania a je garantované tak Ústavou Slovenskej republiky (čl. 46 a nasl.), Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd (čl. 6 ods. 1), ako i zákonmi Slovenskej republiky. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91) i Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález z 12. mája 2004, sp. zn. I. ÚS 226/2003, z 27. júla 2011, sp.zn. III. ÚS 198/2011) sa za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považuje i nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

Rozhodnutie súdu (až na výnimky stanovené zákonom – viď napr. § 157 ods. 4 O.s.p.) musí obsahovať úplné a výstižné odôvodnenie. V súlade s § 157 ods. 2 O.s.p. musí súd v odôvodnení rozsudku podať výklad opodstatnenosti a zákonnosti výroku rozsudku a musí sa vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozsudku je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu musí byť zároveň aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozsudok odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p., je nepreskúmateľný. Takéto arbitrárne rozhodnutie súdu porušuje právo účastníka na spravodlivý súdny proces a v konečnom dôsledku mu odníma možnosť konať pred súdom (čo zakladá vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p.), pretože mu upiera možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci opravných prostriedkov. Keďže ustanovenie § 157 ods. 2 O.s.p. platí primerane i pre konanie na odvolacom súde (§ 211 ods. 2 O.s.p.), treba rovnako dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti

odôvodnenia aj pre rozhodnutie odvolacieho súdu. Pravda súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument. Zákonom č. 384/2008 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť 15. októbra 2008, bol síce dovtedajší text § 219 O.s.p. doplnený okrem iného odsekom 2, podľa ktorého, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody, uvedené ustanovenie ale nič nemení na povinnosti odvolacieho súdu vyrovnáť sa s argumentáciou odvolateľa, ktorá môže byť rozhodujúca pre rozhodnutie veci. Odvolací súd teda musí odpovedať na podstatné a právne významné dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Inak sa dostane mimo limitov práva na spravodlivý proces, ktoré je chránené nielen čl. 46 ods. 1 ústavy, ale aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Dovoláním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nezodpovedá vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na riadne odôvodnenie súdnych rozhodnutí. V jeho odôvodnení sa odvolací súd vôbec nevyporiadal s argumentáciou odvolateľa, ktorá vzhľadom na jej význam vyžadovala špecifickú odpoveď.

Vychádzajúc z uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods.1, 2 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 15. februára 2012

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová